

Molí de Dalt de Tous

Sant Martí de Tous

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: A l'esquerra de la Riera de Tous. Al sud del nucli urbà.
Emplaçament
Alçada: Carrer del torrent fins que s'uneix amb un corriol i seguir el camí.
424

Coordenades:

Latitud: 41.55695
Longitud: 1.52494
UTM Est (X): 376994
UTM Nord (Y): 4601637

Classificació

Número de fitxa 08226 - 124
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Ruïnós
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU. Catàleg bens a protegir POUM 2012
Número inventari IPAC 26439
Generalitat i altres inventaris
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 000806000CG70B0001TE
Autoria de la fitxa Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa: dj., 12/01/2017 - 01:00

Descripció

L'edifici del molí de dalt de Tous es troba situat a l'esquerra de la riera de Tous. Es tracta d'un antic molí fariner, que juntament amb el molí de baix, situat a pocs metres al costat del torrent del moliner, eren propietat del castell de Tous.

L'edifici, de planta quadrangular segons una imatge de l'any 1988 tenia la coberta de teula a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. Consta de soterrani o el carcabà, planta baixa o sala de moles, primer pis i golfes. La façana principal, orientada a l'est, es compon de tres eixos. La planta baixa, on s'hi obra el portal d'arc de mig punt de pedres col·locades a mode de plec de llibre i reforçat per la part inferior de maons. A la part inferior esquerra s'hi obra un arc de mig punt de petites dimensions corresponent a l'obertura de la sortida de l'aigua del carcabà. El primer pis que conserva un balcó amb una mica de volada amb una doble motllura amb barana de ferro. Les golfes, tot i que actualment no és visible a causa de l'estat d'enderroc de la paret, segons una imatge de 1988, sobre el balcó hi havia una petita finestra rectangular. A l'interior de la planta baixa o sala de moles s'hi conserva dos arcs de mig punt corresponents a l'espai on hi hauria ubicades les dues moles per moldre el gra. No obstant, l'interior està en estat ruïnós i és de difícil accés.

A la banda esquerra de la façana est s'hi adossa una estructura de planta circular construïda amb pedra i argamassa que possiblement correspondria a un pou de pressió per fer funcionar el mecanisme d'una de les moles del molí.

El parament dels murs és de pedra i maons lligats amb argamassa i en algunes zones de la façana s'hi observen les restes d'arrebossat blanc de la paret.

La zona del carcabà presenta una planta en T invertida, dividida en dues petites estances que alberguen dos mecanismes diferenciats per fer moure les moles, una situada al fons i l'altre a la banda esquerra. Ambdues conserven el mecanisme i els elements per moure les moles: el rodet, el dau, l'arbre, el pany i el llevador.

A la part posterior s'hi conserven les parets de pedra de la bassa, situada lleugerament per sobre el nivell de l'edifici i actualment plena de vegetació. La bassa, mitjançant el rec, acumulava l'aigua de la riera de Tous.

Història

Amb l'arribada dels frares jerònims l'any 1505 existirà una voluntat per conservar i construir nous molins fariners. Segons un document de l'any 1533 en un mateix lloc funcionen el Molí de Dalt i el Molí de Baix. En aquest mateix document s'especifica la construcció del molí i l'aprofitament de l'aigua per fer moure dues moles. L'any 1585 es va dur a terme la construcció d'una paret davant la bassa del molí ja que cada any és feia malbé a causa de les pluges. L'any 1846 tant el castell com els dos molins passen a mans de Marcial Grau i aquest ho va vendre a Josep Briansó i Vidal. L'any 1907 els molins els van arrendar a Marcel·lí Junqué i Vives. Durant els anys 1941 i 1946 es detecta una baixa activitat dels molins i la incorporació d'una turbina procedent del molí de Can Gallardes.

Bibliografia

AAVV. (2003): Tous, mil anys d'història. Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1981. Editorial Claret, Sau.

AJUNTAMENT DE SANT MARTÍ DE TOUS. (2011): Esbós del Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de recuperació o preservació

Catàleg de béns protegits per al POUM de de Sant Martí de Tous. Ajuntament de Sant Martí de Tous. Febrer de 2012.

